LIBRIS | We know books

JEROME K. JEROME

Trei într-o barcă

Fără a mai socoti şi câinele

Traducere
BREBEANU ALINA LOREDANA

Editura MondoRo
Bucureşti

LIBRIS | We know books

CAPITOLUL I

Trei bolnavi. Suferinţele lui George şi ale lui Harris. O victimă a o sută şapte boli fatale. Prescripţii utile. Remediul pentru afecţiunile hepatice la copii. Hotărât, suntem extenuaţi şi avem nevoie de odihnă. O săptămână pe ape învolburate? George propune fluviul. Montmorency ridică o obiecţie. Adoptarea propunerii iniţiale cu o majoritate de trei contra unul.

Eram patru: George, William Samuel Harris, eu şi Montmorency. Stăteam în camera mea, fumând şi vorbind despre starea proastă în care ne aflam – vreau să spun proastă din punct de vedere medical, desigur.

Ne simţeam cu toţii jalnic, lucru care ne neliniştea destul de tare. Harris zicea că avea uneori asemenea ameţeli teribile, încât nici nu mai ştia de el. Apoi, George spunea că şi el avea vertijuri şi nu mai ştia pe ce lume trăieşte. În cazul meu, problemele erau la ficat. Ştiam asta pentru că tocmai citisem o reclamă la medicamente hepatice, în care erau detaliate diferitele simptome după care cineva îşi poate da seama dacă are probleme la ficat. Eu aveam toate aceste simptome.

Este extraordinar, însă n-am citit niciodată o reclamă medicală fără să ajung la inevitabila concluzie că sufăr de boala pe care medicamentul respectiv o tratează, în forma

LIBRIS We know books

ei cea mai virulentă. De fiecare dată, diagnosticul pare să corespundă exact tuturor senzaţiilor încercate de mine.

Îmi amintesc când am fost la British Museum într-o zi ca să citesc despre tratamentul unei suferinţe uşoare pe care o aveam – cred că era vorba despre febra fânului. Am luat cartea şi am citit tot ce era de citit; apoi, fără să-mi dau seama, am întors câteva pagini şi am început să cercetez, alene, toate bolile în general. Nu-mi amintesc care a fost prima stare maladivă în lectura căreia m-am afundat – sigur vreo boală îngrozitoare, nimicitoare – şi, înainte să-mi arunc privirea pe jumătatea de jos a listei de „simptome premonitorii", înăuntrul meu s-a născut convingerea că sufeream şi eu de acea maladie.

Am rămas o vreme îngheţat de spaimă; apoi, cu nepăsarea pe care ţi-o dă deznădejdea, am întors iarăşi paginile. Am ajuns atunci la febra tifoidă: am citit simptomele, am descoperit că sufeream de febră tifoidă şi probabil că sufeream de aceasta de câteva luni bune, fără măcar a o şti, întrebându-mă de pe urma cărei alte boli mai pătimeam. Am ajuns apoi la choree şi am descoperit, după cum mă aşteptam, că sufeream şi de asta. Căpătând un mare interes pentru cazul meu, m-am decis să-l cercetez până la capăt, începând în ordine alfabetică: am citit despre acetonemie şi am aflat că sufeream din pricina ei şi că starea acută avea să înceapă în paisprezece zile. M-am bucurat să aflu că boala lui Bright mă afectase numai într-o formă benignă, astfel că, în ceea ce mă privea, puteam s-o duc aşa ani întregi. Aveam şi holeră, într-o formă cu grave complicaţii. De asemenea, sufeream şi de difterie, pe care se pare că o aveam de la naştere. Am trecut cu conştiinciozitate prin toate cele douăzeci şi şase de litere ale

alfabetului şi am concluzionat că singura boală în privinţa căreia puteam spune cu siguranţă că nu o am era artrita.

La început m-am simţit oarecum jignit din cauza asta; părea să fie un fel de desconsiderare. De ce nu aveam artrită? De ce această rezervă jignitoare? După un timp, totuşi, învinseră sentimente mai blânde. Mă gândeam că aveam toate celelalte boli cunoscute în patologia generală, astfel că egoismul meu scăzu, hotărând să mă descurc şi fără artrită. Guta, în stadiul ei cel mai grav, părea să fi pus stăpânire pe mine fără ca eu să fi prins de veste; de zymosis sufeream, desigur, încă din copilărie. După zymosis nu mai erau alte boli, aşa că am tras concluzia că nu mai pătimeam de nimic altceva.

Rămasei atunci să cântăresc situaţia. Mă gândeam ce caz interesant trebuia să fiu din punct de vedere medical, ce mai achiziţie aş fi fost pentru un curs! Studenţii n-ar mai fi fost nevoiţi să „umble prin spitale", dacă m-ar fi avut pe mine. Eram eu însumi un spital întreg. Nu ar fi avut altceva de făcut decât să se învârtă în jurul meu şi, după aceea, să-şi ia diploma.

Apoi, m-am întrebat cât mai aveam de trăit. Am încercat să mă examinez. Mi-am luat pulsul. La început, nu simţeam nicio zvâcnire. Apoi, părea că a început dintr-odată. Mi-am scos ceasul şi am cronometrat. Am numărat o sută patruzeci şi şapte de bătăi pe minut. Am încercat apoi să număr bătăile inimii, dar nu mi-o puteam simţi. Se oprise din a bate. Am ajuns mai târziu la concluzia că trebuie să fi fost la locul ei, bătând tot timpul, însă nu garantez. M-am ciocănit apoi pe toată partea din faţă a corpului, de la ceea ce numesc eu „talie" până sus, la cap, cercetând un pic şi în laterale, şi în sus, pe spate. Însă n-am putut simţi sau auzi

LIBRIS We know books

nimic. Am încercat să-mi examinez limba. Am scos-o afară cât de mult am putut şi am închis un ochi, încercând să o cercetez cu celălalt. Nu puteam vedea decât vârful şi singurul lucru câştigat din asta fu convingerea şi mai mare că sufeream de scarlatină.

Intrasem în sala de lectură ca un om fericit şi sănătos. Acum, mă târam afară ca o epavă veche.

Am mers la doctorul meu. Este un vechi prieten de-al meu care îmi ia pulsul, îmi examinează limba şi îmi vorbeşte despre vreme fără să-mi ceară un ban ori de câte ori mi se pare că sunt bolnav. Aşa că m-am gândit că o să-i priască schimbarea dacă mă duc la el acum. „Ceea ce-şi doreşte un medic – ziceam eu – este practică. Îi stau la dispoziţie. Va face mai multă practică pe mine decât pe o mie şapte sute de pacienţi obişnuiţi, cu numai una sau două boli de fiecare." Aşadar, am mers direct la el şi-mi zise:

— Ei, ia spune-mi, ce ai?

— N-o să te fac să-ţi pierzi timpul, băiete dragă, spunându-ţi ce am, îi zisei. Viaţa e scurtă şi ai putea să-ţi dai duhul înainte ca eu să termin. Însă am să-ţi spun ce *nu* am: nu am artrită. De ce nu am, asta nu aş şti să-ţi spun; cert e însă că nu am. Totuşi, le am pe toate celelalte boli.

Apoi i-am povestit cum am descoperit asta.

Atunci mă puse să deschid gura, se uită înăuntru, mă prinse de încheietură, apoi mă lovi fără de veste în piept – curată laşitate, zic eu – şi-mi dădu o lovitură cu capul. După aceea, se aşeză şi scrise o reţetă, o împături şi mi-o întinse, iar eu o pusei în buzunar şi ieşii.

Nu am deschis-o. M-am dus la cea mai apropiată farmacie şi i-am întins-o farmacistului. Omul o citi şi mi-o întinse înapoi. Spunea că nu ţine aşa ceva.

— Nu eşti farmacist? i-am zis.

— Ba da, sunt, mi-a răspuns. Dacă aş fi fost vreun magazin de consum alimentar combinat cu o pensiune, v-aş putea servi. Cum nu sunt decât un farmacist, situaţia mă depăşeşte.

Am citit reţeta, care spunea aşa:

„1 livră[1] friptură de vită, cu

1 pintă[2] de bere amară, la fiecare şase ore.

1 plimbare de zece mile în fiecare dimineaţă.

1 culcare la 11 fix în fiecare noapte.

Şi nu-ţi mai împuia capul cu lucruri pe care nu le pricepi."

Am urmat instrucţiunile, ajungând la fericitul rezultat – vorbesc în numele meu – că am rămas în viaţă şi încă mai respir.

În clipa de faţă – ca să revin la reclama cu pastila pentru ficat – nu era nicio urmă de îndoială că aveam toate simptomele, dintre care cel mai important era „totala lipsă a înclinaţiei către orice formă de activitate".

N-am cuvinte să spun cât pătimesc din această pricină. Încă din fragedă copilărie am fost un martir al acestei afecţiuni. Băiat fiind, nu ştiu dacă trecea vreo zi în care boala să nu mă chinuie. Nu ştiau pe atunci că era vorba de ficatul meu. Ştiinţa medicală se afla într-un stadiu mult mai puţin avansat decât astăzi şi obişnuiau să pună simptomele pe seama lenei.

— Ia ascultă, împieliţatule, ziceau ei, ridică-te şi apucă-te de ceva, vrei? neştiind, desigur, că eu eram bolnav.

[1] O livră are 453 de grame.

[2] O pintă are 0,56 litri.